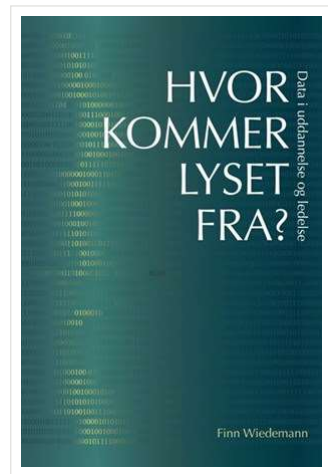

I have data!

Af: Peter Andersen

Overvurderer og skævrider vi læringspotentialer i digitalisering og brugen af data i en form for Silicon Valley-pædagogik? spørger forfatter i en kritisk og tankevækkende bog om data i uddannelse og ledelse.

Digitalisering er læringsmæssigt overvurderet, hvilket ofte overses, selvom både international forskning ved blandt andre John Hattie og Larry Cuban og dansk forskning ved eksempelvis Jesper Balslev har vist det. Alligevel har Danmark et af de mest digitaliserede skolesystemer verden over, hvilket skyldes, at der i Danmark er et særligt positivt politisk klima i forhold til digitalisering. Man kan tale om, at vi er ramt af *digitalisme*, som gør, at digitalisering sættes før alt andet og er svaret på alt uanset spørgsmålet.

Er det samme tilfældet med data? Det undersøger Finn Wiedemann i denne kritisk-konstruktive bog om data, hvis fremkomst i høj grad bæres frem af digitalisering. Aldrig har det været nemmere at frembringe data, og aldrig har det været stærkere – og ja, nærmest udslagsgivende – at kunne sige, at man har data på dette og hint. Hvor Martin Luther King udtalte: "I have a dream", så er det i dag langt mere kraftfuldt og udslagsgivende at kunne sige: "I have data" – så har man definitionsretten til løsningen nærmest uanset problemet.

Det er her, Wiedemann råber vagt i gevær. Bare fordi man kan digitalisere alt og trække bestemte data på alt, er det ikke ensbetydende med, at man skal. Eller man skal i hvert fald gøre det med kritisk omtanke og vide, hvad man gør.

Den stigende brug af data diskuterer forfatteren ud fra tre perspektiver: Et reformnormativt perspektiv, et kritisk perspektiv og et pragmatisk perspektiv, hvor han udnævner det første som det mest forekommende p.t., hvorfor han plæderer for øget fokus på de to andre perspektiver.

Bogens formål er ikke at afskaffe digitalisering eller brugen af data, men den ønsker som en af de første bøger herhjemme at gøre os opmærksomme på de mulige konsekvenser, der kan være af den stigende digitalisering og brug af data. Forfatteren ønsker med bogen at finde en vej mellem den verserende

dataoptimistiske position og den dataskeptiske position. Dette formår forfatteren på glimrende vis, om end med en vis slagside over imod den dataskeptiske position.

Forfatteren problematiserer med hjælp fra ikke mindst Dewey og Biesta den moderne kognitive behaviorisme, der ligger indlejret i de digitale læremidler og platforme. Silicon Valley-pædagogik kalder han det. Her reduceres menneskelige erfaringer "... til adfærd, der kan tælles, måles og sammenlignes". Hvor bliver det fælles, de kreative tænkeevner og den demokratiske sans udviklet i et stadig mere adaptivt og individualiseret digitalt læringssystem?

Faren for målforskydning behandles også – altså hvor vi kommer til at fokusere på dét, der kan måles – frem for dét, der er det vigtigste: "Måler vi det, vi værdsætter, eller måler vi blot det, vi kan måle, så ender det med, at vi værdsætter det".

Tælleriet og data må ikke blive et mål i sig selv. På samme måde skal vi være meget opmærksomme på ikke at lede efter data, der bekræfter vores forudgående antagelser – fordi man ikke kan overskue den ekstremt høje grad af data. Store mængder data kan forstyrre mere, end de gavner, hvis man ikke får overblikket over dem.

Videre understreges det med rette, at vi slet ikke er opmærksomme nok på, hvor stor en del af vores data vi ukritisk overlader til moderne techvirksomheder, der kan score profit på vores data i den overvågningskapitalisme, som vi lever i.

Bogen er bygget op med en indledning og ti relativt korte kapitler. Bogen er velskrevet, hvilket sammen med de korte kapitler får læsningen til at flyde. Det kan i visse tilfælde diskuteres, om forfatteren er for dataskeptisk, når professionelle læringsfællesskaber over én kam for eksempel betegnes som "konstrueret kollegialitet", og datainformeret ledelse omtales som et modfænomen.

Dette kan dog ikke ændre noget ved, at forfatteren har skrevet en god og tankevækkende bog, der fortjener at blive læst, da vi ikke bare ukritisk skal se med data, men også kritisk se på data med en parafrasering af en af forfatterens gode pointer.

Fakta

Titel

Hvor kommer lyset fra?

Forfatter

Finn Wiedemann

Pris

198

Sider

164

Forlag

Syddansk Universitetsforlag